

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Statsvetenskapliga Institutionen

Försvarsvilja och institutionell design

- En förklaring till varför försvarsviljan

skiljer sig mellan länder

Magisteruppsats i Statsvetenskap

VT 2014

Morgan Petersson

Handledare: Andrej Kokkonen

Antal ord: 11916

Abstract

I undersökningen World Value Survey (WVS) 2005 ställdes en fråga avseende om respondenten skulle bidra till det egna landets försvar om det hotades av krig. Resultatet uppvisade stor variation mellan länder avseende hur stor andel som svarat att de skulle delta, högst andel återfanns i Turkiet med 97 procent och lägst andel återfanns i Japan med 30 procent. Syftet med uppsatsen var att undersöka hur institutionell design påverkar försvarsviljan där den institutionella designen avser den vertikala decentraliseringen av makt från den nationella nivån till nivån närmast under densamma. Därmed undersöktes skillnader i försvarsvilja mellan länder som klassificerats som enhetsstater respektive federala stater. Den federala designen med tydligare subnationella nivåer antogs skapa möjlighet för mer nivådelade identiteter hos individen, identiteter som riskerade konkurrera med varandra och därmed reducera försvarsviljan. Undersökningen genomfördes med en statistisk design och baserades i huvudsak på data från ovan nämnda WVS och data från Quality of Government. Resultat var att den institutionella designen har en unik egen effekt på individens försvarsvilja där den federala designen leder till en lägre försvarsvilja. Resultat kvarstår även under kontroll för en mängd andra variabler så som bland annat nationell stolthet, identitet, institutionellt förtroende, ideologi, ålder, inkomst, landets ekonomiska utveckling och demokratistatus. Resultatet bidrar till förståelsen av hur politiskt samtycke, vilket försvarsvilja kan ses som en indikator på, skapas inom stater vilket är särskilt intressant vid återuppbyggnad av fallerade stater.

Nyckelord: Försvarsvilja, enhetsstat, federal, institutionell design.

Innehållsförteckning

1. Inledning och forskningsproblem	1
2. Tidigare forskning om försvarsvilja	3
2.1. Kontextuella förklaringsvariabler	3
2.2. Förklaringsvariabler på individnivå.....	4
2.3. Försvarsvilja som politiskt samtycke	5
3. Identitet, institutionell design och försvarsvilja - hypoteser	6
3.1. Institutionell design och identitet	7
3.2. Hypoteser.....	8
4. Analysmodell	9
5. Data, metod och operationaliseringar	11
5.1. Övergripande metod	11
5.2. Datamängder	11
5.3. Begrepp och operationaliseringar av centrala variabler	12
5.3.1. Försvarsvilja.....	12
5.3.2. Institutionell design	13
5.3.3. Bakomliggande förklaringsvariabler	14
5.4. Statistisk metod.....	14
6. Resultat.....	15
6.1. Analysens genomförande	15
6.2. Återkoppling bakomliggande teori.....	15
6.3. Deskriptiv analys.....	16
6.4. Regressionsanalys.....	18
6.5. Robusthetskontroll av resultat.....	20
7. Slutsatser och diskussion.....	21
Referenser	24
Data:.....	25
Bilaga 1, Sammanställning av operationalisering och kodning.....	26
Bilaga 2, Förtydligad robusthetskontroll av analysens resultat	29

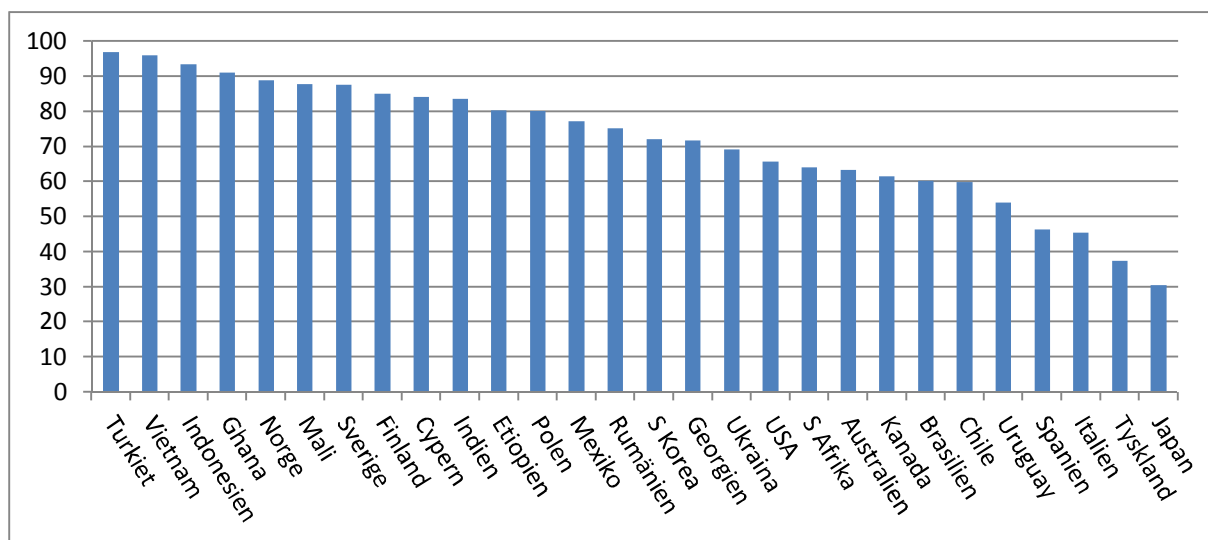
1. Inledning och forskningsproblem

Military action is important to the nation ó it is the ground of death and life, the path of survival and destruction, so it is imperative to examine it.

Sun Tzu 380 f.kr (Cleary, 1988:1)

Genom mänsklighetens historia har krig varit ett mer eller mindre ständigt närvarande fenomen. I undersökningen World Value Survey 2005 (WVS) ställdes en fråga om individen skulle strida för sitt land om det blev hotat. En jämförelse mellan länderna som ingick i undersökningen uppvisar intressanta skillnader vilket visas i figur 1. Landet med högst andel som skulle försvara sitt land är Turkiet med 97 procent; Sverige, Mali och Norge ligger mellan 85-90 procent; USA, Australien och Brasilien mellan 60-65 procent och i botten ligger Japan med 30 procent. Det är således stora skillnader i försvarsvilja mellan olika länder. *Syftet med föreliggande uppsats är att undersöka hur institutionell design påverkar försvarsviljan. Detta kommer att ske genom att undersöka skillnader i försvarsvilja mellan federala stater och enhetsstater.* Dessa två institutionella designar har olika mycket makt fördelat till subnationella nivåer (Berg, 2007:152) vilket kan påverka hur starkt en individ identifierar sig med nationen som helhet (Lawler, 1992), något som tidigare forskning befunnit påverka individens försvarsvilja (Trogler, 2003; Listhaug, 1986, Levi, 1997). Detta resonemang utvecklas ytterligare nedan samt längre fram i uppsatsen.

Figur 1: Procentuell andel som anger att de skulle försvara landet om det hotades av krig

Kommentar: Frågan var ställd *Of course, we all hope that there will not be another war, but if it were to come to that, would you be willing to fight for your country?+Svarsalternativen var ja eller nej.* Alla länder i undersökningen ej medtagna. **Källa:** WVS 2005.

Enligt den senaste opinionsundersökning om svenska folkets inställning till säkerhetspolitiskt relaterade frågor som genomförs av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap svarade 85 procent av respondenterna att Sverige bör ha ett militärt försvar samtidigt som 76 procent anser att medborgarnas försvarsvilja har stor betydelse för trovärdigheten för det nationella

försvaret (MSB, 2014). I denna kontext blir det således viktigt att förstå vad det är som skapar eller reducerar försvarsviljan.

Försvarsviljan är intressant att studera då den kan ses som en indikator på politiskt samtycke (Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010; Levi, 1997) eller nationell lojalitet (Dowley & Silver, 2000). Viljan att försvara sitt land är dock även intressant att studera utan att se den som en indikator på någonting annat. Stater är i varierande grad beroende av militära förmågor för att uppnå säkerhet, något som visas i att endast ett litet antal stater globalt valt att inte ha en egen militär förmåga. Att vilja försvara sitt land om det hotas av krig är en mycket stark politisk handling och förmågan att försvara landet fortsätter att vara en central uppgift för staten (Collins, 2010:2).

I många samhällen har staten krävt att individer skall genomföra militärtjänstgöring. Genom att göra detta har staten omvandlat privata resurser, i form av liv och tid, till gemensamma resurser för samhället. Att staten utkräver militärtjänstgöring kan således ses som en beskattning av privata resurser (Levi, 1997:1). Att staten tar ut skatter och tvingar individer att genomföra militärtjänst bygger i grunden på någon form av samtycke och frivilligt bidragande även om staten även har tvingande åtgärder att ta till (Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010). För att individen frivilligt skall bidra till kollektivet behöver denna känna någon form av tillhörighet och identifiera sig med detta (Levi, 1997:20ff)

En fråga som fått en ganska omfattande uppmärksamhet är om individer kan identifiera sig med flera entiteter samtidigt, så som sin etniska grupp och nationen (Dowley & Silver, 2000; Sidanius, 1997) eller olika territoriella enheter (Berg, 2007). Fokus har ofta legat på om olika identiteter står i motsatsförhållande till varandra eller om individen kan ha olika identiteter utan att de påverkar varandra negativt. Därmed finns det två konkurrerande perspektiv på hur man ser på relationen mellan identiteter, är de konkurrerande och ömsesidigt uteslutande eller kompatibla med varandra (Dowley & Silver, 2000; Sidanius, 1997). Är de ömsesidigt uteslutande, d.v.s. individens identiteter utgör en form av nollsummespel, skulle identifiering med andra nivåer än den nationella i förlängningen kunna hota stabiliteten i nationen då identitet är en grundförutsättning för nationens legitimitet (Berg, 2007:3). Utgör relationen mellan olika identiteter inte ett nollsummespel, då är multipla identiteter inte ett problem som kan underminera staters stabilitet.

En undersökning inom EU har påvisat att medborgarna i länder med starka subnationella enheter, regioner eller delstater, tenderar att ha en lägre nationell territoriell anknytning än medborgarna i stater med svagare subnationella enheter (Berg, 2007:34). Detta korrelerar även med teorier som säger att individer tenderar att känna starkare samhörighet med organisatoriska entiteter nära individen jämfört med de som upplevs vara mer avlägsna (Lawler, 1992). Därmed är det rimligt att anta att statens institutionella design påverkar individens nationella identitet, vilken i sin tur är en viktig förklaringsvariabel till försvarsviljan. Genom att undersöka hur den institutionella designen påverkar försvarsviljan, vilken som vi sett ovan kan ses som en form av politiskt samtycke, kan resultatet på ett mer övergripande plan användas för att analysera hur den institutionella designen påverkar

individernas politiska samtycke, något som skulle kunna vara användbart vid återuppbyggnad av fallerade stater.

2. Tidigare forskning om försvarsvilja

Forskningen om medborgarnas försvarsvilja kan i huvudsak delas upp i två huvudgrupper, en grupp som fokuserat på att finna kontextuella variabler, så som landets historia eller ekonomi. Den andra gruppen är de som fokuserat på individen och försökt finna vad det är för egenskaper och attityder som påverkar försvarsviljan. Utöver dessa finns även de som använder försvarsvilja som en indikator på andra fenomen som politiskt samtycke (Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010; Levi, 1997), nationell lojalitet (Dowley & Silver, 2000) eller patriotism (Mungui-Pippidi, 2007). Dessa undersökningar bidrar därmed indirekt till att vidga forskningsfältet kring försvarsviljan.

2.1. Kontextuella förklaringsvariabler

En grupp av variabler som förekommer som kontextuella variabler vid undersökningar av försvarsvilja är de som är sammankopplade med militära förhållanden. I ett nordiskt perspektiv har försvarsvilja ofta satts i samband med värnplikten och pliktbaserat sätt att personalförsörja försvaret då man ansett att pliktssystemet gör att fler människor får insikt i den militära verksamheten, vilket man ansett stärker försvarsviljan (Cronberg, 2006:317). Utanför det nordiska perspektivet är det dock inte självklart att det förhåller sig på samma sätt och vissa resultat indikerar att ett pliktbaserat system inte har en egen unik effekt på försvarsviljan (Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010:31f).

Landets historia av tidigare militära konflikter tenderar också att påverka försvarsviljan. Tydligast är detta för länder som var på den förlorande sidan i andra världskriget, d.v.s. Tyskland, Italien och Japan, vilka genomgående har en markant lägre försvarsvilja än andra länder (se figur 1). Att dessa länder drabbats mycket hårt av andra världskriget anses ha skapat en form av kollektivt minne om hur traumatiskt och kostsamt det är att delta i ett existentiellt krig, vilket i sin tur gör att man har en mer negativ inställning till att använda militära maktmedel (Paez et al., 2008). Avseende landets tidigare förluster i form av stupade i krig tenderar resultaten att gå i olika riktningar på de undersökningar som gjorts, vissa drar slutsatsen att förluster tenderar att reducera stödet för militära insatser och därmed försvarsviljan (Gelpi & Feaver, 2006). Andra undersökningar påvisar att tidigare förluster inte har någon signifikant egen effekt på försvarsviljan utan att det är om man upplevt tidigare krig som rättfärdiga som påverkar (Paez et al., 2008) eller att effekten av förluster är villkorad (Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010). Slutsatser avseende tidigare förlusters effekt på försvarsviljan är dock svåra att dra då flertalet undersökningar inte distingerar mellan mindre krig utanför det egna territoriet och mer existentiella där man kan förvänta sig att acceptansen för förluster är högre med tanke på de höga insatserna.

En annan grupp av variabler som förekommer som förklaringsvariabler till försvarsviljan är kopplade till ekonomiska förhållanden i landet. En ökande bruttonationalintäkt har en svag men signifikant effekt på försvarsviljan där rikare länder tenderar att ha en högre försvarsvilja, likaså har den ekonomiska jämlikheten i landet en liten och villkorad effekt då

den endast är signifikant för män och de med högst inkomst (Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010:31f). Detta kan tolkas som att ju ojämlikare samhället är avseende ekonomiska resurser desto sannolikare är det att de allra rikaste inte kommer att vilja delta i landets försvar vilket indikerar att då klyftorna i samhället ökar så minskar solidariteten med kollektivet (Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010:23f).

Sammantaget kan konstateras att det finns få kontextuella variabler som har en tydlig effekt på försvarsviljan, tydligast är sannolikt den negativa effekten av att leva i de länder som var på den förlorande sidan i andra världskriget. I det kommande avsnittet kommer resultatet från tidigare forskning som analyserat förklaringsvariabler till försvarsviljan på individnivå att redovisas.

2.2. Förklaringsvariabler på individnivå

Flera undersökningar har påvisat att det finns ett antal demografiska och socioekonomiska variabler som generellt har en effekt på försvarsviljan. Kön har generellt en effekt där män i en högre grad anger att de skulle försvara sitt land om det hotades av krig (Torgler, 2003; Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010). Effekten är dock inte given i alla länder utan det finns länder där försvarsviljan inte har någon påtaglig könsdimension (Torgler, 2003:270). Politisk orientering är även det en variabel som generellt påverkar försvarsviljan där individer med en högerideologisk självidentifiering tenderar att ha en högre försvarsvilja än de med en mer vänsterorienterad ideologi (Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010:31; Torgler, 2003:276). För variablerna utbildning, ålder och inkomst är bilden splittrad och inga robusta slutsatser kan dras (Torgler, 2003:274). Andra variabler som har befunnits negativt påverka försvarsviljan är till exempel om individen tidigare upplevt krig (Listhaug, 1986; Torabian & Abalakina, 2012), har en låg nivå av subjektivt välmående (Diener & Tov, 2007) samt känner en hög oro för att landet skall bli indraget i en militär konflikt (Listhaug, 1986).

En variabel som har befunnits ha en relativt stor effekt på försvarsviljan är förtroende för landets försvarsmakt (Torgler, 2003; Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010, Listhaug, 1986). Anledningarna till detta beror sannolikt på flera olika faktorer, dels genom att individen väger samman sitt förtroende för landets försvarsmyndigheter, hur väl man anser att de fullföljer sitt uppdrag, dels en bedömning av hur effektivt och bra försvaret kommer att vara om landet blev indraget i ett krig (Torgler, 2003:264). Genom individens utvärdering av försvaret och dess förmåga skapas således ett förtroende och en tillit till landets förmåga att faktiskt genomföra ett meningsfullt försvar, ökar denna tillit så ökar även försvarsviljan.

Ett motsvarande resonemang har även använts avseende förtroende för andra nationella institutioner, till exempel för regeringen och dess rättssystem. Uppfattar man att regeringen är kompetent och att rättssystemet fungerar väl så ökar sannolikheten att man litar på att besluten som fattas för nationen är de bästa:

If the government acts in a trustworthy fashion, individuals might be more willing to comply with the state's intentions and political decisions. // The relationship between citizens and government can be seen as a relational contract or psychological contract, which involves strong emotional ties and loyalties. (Torgler, 2003:265)

Genom att det skapas ett socialt kontrakt mellan individen och staten, skapas ett normativt tryck så att om staten på ett rättvist och fungerande sätt skyddar individens rättigheter så bör denne delta i skyddet av staten i sin tur. Med andra ord har individen en öfundamental natural duty (í) to comply with just institutionsö (Rawls, 1972:11 i Torgler, 2003:265). Avgörande för att individen skall omfattas av denna norm är således att individen känner tillit till att de nationella institutionerna kommer att fatta de beslut som är bäst för landet, något som även stöds av de empiriska resultaten där ökat institutionellt förtroende ökar försvarsviljan (Torgler, 2003:276).

Nationell stolthet har också befunnits ha en effekt på försvarsviljan (Torgler, 2003:276). Stolthet av att tillhöra en nation skapar en känsla av nationell identitet vilket gör att individen blir mer benägen att vilja försvara sitt land då man är stolt över nationen och dess utveckling (Torgler, 2003:263). Ett annat sätt att se på relationen mellan stolthet och identifikation är att det är det omvända kausala sammanhanget mellan dessa två variabler men oavsett om man ser stoltheten som ett resultat av identiteten eller att identiteten orsakas av den nationella stoltheten så är det rimligt att anta att de två variablerna samvarierar i någon mån. Sannolikt är det dock så att identiteten är en förutsättning för stoltheten, man kan sannolikt känna att man identifierar sig med nationen utan att vara stolt över den, det omvända vore sannolikt svårare (Berg, 2007:25).

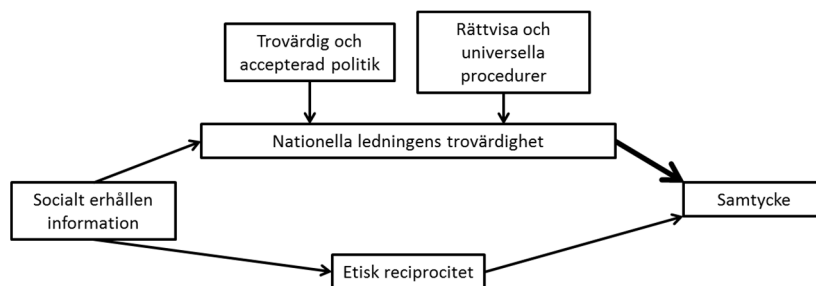
2.3. Försvarsvilja som politiskt samtycke

Ur ett mer teoretiskt perspektiv kan förhållandet mellan nationell stolthet, institutionellt förtroende och försvarsvilja förstås djupare om försvarsvilja ses som en form av politiskt samtycke. Margaret Levi (1997) undersöker vad det är som påverkar att medborgare väljer att acceptera politiska beslut. Hennes undersökning bygger på att viljan att delta i ett lands försvar är en form av politiskt samtycke och undersöker därför vad det är som skapar detta samtycke (Levi, 1997:4). Hennes bärande argument är att medborgarna kommer att uppvisa politiskt samtycke när de har förtroende för att landets ledning kommer att agera rättvist:

To trust government to be fair is to possess the expectation that government decisions will result from a process that represents and seriously considers all of the relevant interests; that government actors will keep the spirit of their policy promises; and that government actors will implement the policy nondiscriminatorily.ö (Levi, 1997:204)

Det bärande argumentet är således att medborgaren kommer att samtycka till att bidra till landets försvar då man upplever att den nationella styrningen är opartisk, universell i meningen att alla behandlas lika och tillmäts samma värde och att den politiska nivån genomför den politik som man sagt att man skall göra (se även Rothstein, 2010 för motsvarande argument avseende förvaltnings legitimitet i en stat). Detta skapar en känsla av ett trovärdigt och förtroendegivande nationellt styre vilket i sin tur skapar ett politiskt samtycke som omvandlas till en vilja att bidra till statens försvar (figur 2).

Figur 2: Modell för politiskt samtycke

Källa: Levi, 1997:20, egen översättning.

Etisk reciprocitet är en norm som säger att individer i en grupp skall samarbeta inom statens ramar men bara så länge som andra gör det, nyckeln till denna norm är således vilka man identifierar sig med (Levi: 1997:24). Att delta i militärtjänst är utifrån denna norm ett krav endast så länge som andra individer gör detsamma i den population man tillhör. Därmed blir det avgörande hur man identifierar sig själv i förhållande till andra, om man gör det i förhållande till populationen i hela nationen, i förhållande till sin etniska grupp eller sin religiösa tillhörighet:

When some members of a population feel ethical obligations only for a small subset of the others or when there is a conflict about whether to cooperate with the government, compliance is correspondingly reduced (Levi, 1997:25)

Den teoretiska modellen ovan kan således användas för att få ytterligare insikt i varför det institutionella förtroendet och den nationella stoltheten, vilken förutsätter en nationell identitet, påverkar försvarsviljan. Avgörande för försvarsviljan, som en form av politiskt samtycke, är enligt modellen Levis (1997) modell ovan institutionellt förtroende och en nationell identitet.

3. Identitet, institutionell design och försvarsvilja - hypoteser

Som nämnts tidigare är viljan att försvara sitt land en förhållandevis ofta förekommande empirisk operationalisering av något teoretiskt begrepp, t.ex. Levi (1997) ser försvarsvilja som ett empiriskt uttryck för politiskt samtycke. Kathleen Dowley och Brian Silver (2000) använder försvarsvilja och nationell stolthet som två indikatorer av nationell lojalitet när de undersöker om den skiljer sig mellan etniska grupper inom ett land. För sin analys använder de en modell skapad av Jim Sidanius et al. (1997) vilken bygger på tre olika konkurrerande perspektiv på hur man ser på förhållandet mellan individens känsla av att tillhöra flera grupper. De tre perspektiv man använder sig av är smältdegelperspektivet, det pluralistiska perspektivet och dominansperspektivet. Smältdegelperspektivet bygger i grunden på att den identifiering med den etniska gruppen som man tillhör i grunden konkurrerar med den nationella identiteten, öf the greater loyalty one feels to this subgroup, the less loyalty one should feel to the nation as a whole (Sidanius et al., 1997:104). En individs identitet utgör enligt detta perspektiv således en form av nollsummespel, ökar identifieringen med en nivå minskar den för andra nivåer.

Det andra perspektivet utgörs av det pluralistiska vilket bygger på att individen kan känna lojalitet och identifiera sig med mer än en grupp utan att identiteterna konkurrerar med varandra, identifiering med den etniska gruppen utan har därmed ingen negativ påverkan identifieringen med nationen. I detta perspektiv är det inte ett nollsummespel utan ödual commitments should be seen as complementary loyalties, where commitment to one identity in fact helps cement and reinforce commitment to the other identityö (Sidanius et al., 1997:104). Dominansperspektivet är det tredje och sista perspektivet vilket bygger på ett något annorlunda resonemang än de två tidigare. Dominansperspektivet bygger på att etniska grupper inom en nation kan ordnas efter en hierarki där den mest socialt dominanta utgör toppen, det är enligt detta perspektiv i denna översta gruppen som man finner den starkaste lojaliteten och identifieringen med nationen (Sidanius et al., 1997:106).

Utifrån den modell som Sidanius et al. (1997) skapat undersöker Dowley och Silver (2000) om etniska subnationella identiteter hotar eller förstärker den nationella lojaliteten och identiteten. De gör detta genom att undersöka om det finns signifikanta skillnader i lojalitet mellan olika etniska grupper i länder som har en multietnisk befolkning, i undersökningen ingår USA, Bulgarien, Spanien, Kanada och Litauen. En av deras operationaliseringar av nationell lojalitet är försvarsvilja och nationell stolthet när de använder data från WVS. Vid jämförelser mellan de olika etniska grupperna i de undersökta länderna är det generellt så att den dominanta gruppen har en högre nationell stolthet och försvarsvilja. Avseende försvarsvilja och nationell stolthet finner de att östrong subnational loyalties seem more concretely to threaten the existence or at least the stability of the stateö (Dowley & Silver, 2000:370). Detta resultat är dock inte helt entydigt då man baserat på andra undersökningar även mäter effekten av identifiering med den egna gruppen på individens patriotism. Resultatet är att de som har en mycket stark subnationell identitet i högre grad än de med lägre subnationell identitet är patriotiska (Dowley & Silver, 2000:367).

3.1. Institutionell design och identitet

Etnisk tillhörighet är dock bara en av flera olika entiteter som en individ kan identifiera sig med, en annan är mer geografiskt bundna entiteter. Linda Berg (2007) genomför en analys av hur territoriell anknytning till olika nivåer inom EU påverkar det politiska förtroendet och attityder till välfärdsstaten. I ett av de inledande kapitlen där Berg (2007) beskriver EUs medborgares territoriella anknytning så anger hon att denna skiljer sig mellan de som bor i federala stater jämfört med de som bor i enhetsstater där de som bor i federala stater har en lägre anknytning till nationen som helhet (Berg, 2007:34).

Berg (2007) använder i sin undersökning begreppet territoriell anknytning snarare än begreppet identitet, den territoriella anknytningen är dock att se som en delmängd av det vidare begreppet identitet (Berg, 2007:24). Därmed finns det en koppling mellan det som tidigare i uppsatsen varit de mest betydelsefulla förklaringsvariablerna till försvarsvilja, nationell identitet och förtroende för nationella institutioner, och statens institutionella design. Om den nationella identiteten skiljer sig mellan länder med olika institutionell design så är det tänkbart att även försvarsviljan skiljer sig mellan enhetsstater och federala stater.

Uppdelningen mellan federala och enhetsstater en i praktiken institutionaliserad maktfördelning mellan olika nivåer i staten, i federala stater har delar av den beslutande makten flyttats från den nationella nivån (Berg, 2007:152). Ett annat sätt att se på varför anknytningen och identiteten skiljer sig mellan federala stater och enhetsstater är det som kan beskrivas som närhetsregeln. Denna innebär att individer kommer att känna större anknytning och lättare identifiera sig med organisationsnivåer som ligger närmare individen än med de som ligger längre ifrån, starkare band knyts således öto subgroups within a social system rather than to the social system, to local communities rather than to states (Lawler, 1992:334). I federala stater är makten och strukturen mer uppdelad än i enhetsstater och därmed påverkas individen av närhetsregeln på ett sådant sätt att man känner närmare band med nivåerna närmare sig, det vill säga den subnationella snarare än den nationella.

3.2. Hypoteser

Tidigare i uppsatsen har konstaterats att nationell identitet och stolthet tillsammans med en institutionellt förtroende är variabler som har påverkar individens försvarsvilja. Denna identitet är även viktig för att lägga grunden för det politiska samtycke som krävs för att individen skall vilja bidra till det nationella kollektivet, därmed är en nationell identitet viktig för att skapa legitimitet för staten som helhet (Levi, 1997:20). Att vilja delta i landets försvar kan ses som en form av politiskt samtycke, ett samtycke som skapas genom förtroende för de nationella institutionerna samt genom etisk reciprocitet, vilken innebär att individen kan förväntas bidra till kollektivet så länge som andra i kollektivet gör det. Identiteten blir således grunden för att etisk reciprocitet kan skapa förutsättningar för att individen skall bidra till kollektivet (Levi, 1997).

I en europeisk kontext har det befunnits att den territoriella anknytningen, vilken kan ses som en delmängd av det bredare begreppet identitet, är lägre i federala stater med starka regioner eller delstater jämfört med enhetsstater där makten är mer centraliserad till den nationella nivån (Berg, 2007). En individs identitet kan också enligt närhetsregeln förväntas vara starkare för nivåer som är närmare individen relativt de som upplevs som mer avlägsna, (Lawler, 1992). En fråga som då uppstår är vad som händer om individen identifierar sig med flera olika kollektiv. Sidanius et al. (1997) påvisade att det finns tre olika konkurrerande perspektiv avseende hur individens olika identiteter förhåller sig till varandra. Det första perspektivet var smältdegelperspektivet som innebar att individens olika identiteter konkurrerar med varandra. Baserat på detta perspektiv så skulle således den nationella identiteten och förtroendet för de nationella institutionerna vara svagare i federala stater då dessa har tydligare regioner eller delstater och därigenom skapar fler entiteter som individen kan identifiera sig med. Enligt närhetsregeln kommer individen att starkare identifiera sig med enheter närmare denna, delstaten eller regionen, och utgör individens olika identiteter ett nollsummespel så borde den nationella identiteten reduceras i och med att den subnationella identiteten ökar. Baserat på smältdegelperspektivet kan således följande hypotes genereras:

- *Hypotes 1: En stats institutionella design avseende maktindelning mellan olika nivåer inom staten påverkar försvarsviljan så att denna är lägre i federala stater jämfört med enhetsstater.*

Det andra perspektivet på hur olika identiteter förhåller sig till varandra är enligt Sidanius et al. (1997) det pluralistiska. Enligt detta perspektiv är individens olika identiteter inte konkurrerande utan är kompatibla med varandra, en stark identifikation med delstaten man bor i har ingen negativ effekt på individens identifikation med nationen som helhet. Snarare kan det vara så att stark identifikation med en nivå ökar identifieringen med andra nivåer, därmed utgör inte styrkan i de olika identiteterna ett nollsummespel som i smältdegelperspektivet. Enligt detta perspektiv kan det inte förväntas att det föreligger några signifikanta skillnader i försvarsvilja mellan federala stater och enhetsstater utan följande hypotes kan genereras:

- *Hypotes 2: En stats institutionella design avseende maktindelning mellan olika nivåer inom staten påverkar inte försvarsviljan.*

Dessa två hypoteser utgör således konkurrerande hypoteser avseende hur den institutionella designen påverkar individens försvarsvilja, antingen konkurrerar identiteterna och reducerar den nationella identiteten och förtroendet vilket i sin tur reducerar försvarsviljan i federala stater eller så konkurrerar de inte och det bör inte finnas några skillnader avseende identifiering, förtroende och försvarsvilja. Det tredje perspektivet, dominansperspektivet, byggde på en delvis annorlunda logik än de två ovanstående då dominansperspektivet fokuserar mer på maktrelationer mellan olika grupper, detta perspektiv kommer därför inte att prövas i uppsatsen.

Genom att pröva vilken av de två hypoteserna som får stöd kan ett bidrag lämnas avseende hur nationella identiteter påverkas av andra identiteter. Om det är så att hypotes 1 får stöd där den nationella identiteten reduceras när andra identiteter stärks så skulle detta kunna i förlängningen påverka den nationella nivåns legitimitet negativt i federala stater. Får hypotes 2 stöd föreligger inte något sådant potentiellt problem. Fokus för uppsatsen är dock inte primärt att utreda hur den institutionella designen påverkar individens olika identiteter utan detta utgör endast ett medel för att kunna undersöka hur försvarsviljan påverkas av designen. Då jag inte funnit någon annan forskning om hur institutionell design påverkar försvarsviljan hoppas jag kunna fylla en teoretisk och empirisk lucka i denna forskning.

4. Analysmodell

I genomgången av den tidigare forskningen om försvarsvilja kunde konstateras att det är en stor mängd variabler som påverkar individens försvarsvilja. I den föreliggande undersökningen kommer fokus ligga på hur institutionell design påverkar försvarsviljan, den beroende variabeln i analysen är individens försvarsvilja och den oberoende institutionell design. Den institutionell designs effekt på försvarsviljan har inte undersökts men det finns goda teoretiska skäl för att tro att den kan påverka försvarsviljan. Avseende den kausala riktningen på pilen förefaller det som mest naturligt att det är den institutionella designen som påverkar individen snarare än tvärt om, att individens försvarsvilja skulle kunna påverka landets institutionella design förefaller osannolikt. Detta innebär inte att det inte finns variabler som påverkar landets institutionella design utan länder väljer sannolikt inte slumpmässigt om det skall ha en decentraliserad eller centraliserad design, ett val som kan

bero på historiska faktorer (Elazar, 1997) eller i modernare tid som en lösning på starka inre spänningar (Lijphart, 2004; Watts, 1998).

För att avgöra om ett eventuellt samband mellan huvudvariablerna är kausalt måste kontrolleras för andra faktorer vilka kan tänkas vara en gemensam förklaring till både de två huvudvariablerna i analysen. Variabler som kan tänkas påverka bara försvarsviljan eller bara den institutionella designen behöver därmed inte tas med i analysen för att kontrollera huvudsambandet utan de utgör kompletterande förklaringsvariabler (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson & Wängnerud, 2012:97). Huvuddelen av de variabler som andra undersökningar funnit uppfyller inte kravet att de skall påverka båda huvudvariablerna. Däremot finns det anledning till att ta med andra mer kontextuella variabler. Utifrån resonemanget att den federala institutionen skapar förutsättningar att sammanhålla splittrade stater (Lijphart, 2004; Watts, 1998) så kan detta innebära att federala stater i en högre grad än enhetsstater är splittrade, t.ex. etniskt eller religiöst.

Tidigare forskning har visat att etnicitet har en effekt på försvarsviljan och den upplevda nationella stoltheten (Dowley & Silver, 2000). Därmed måste sambandet mellan huvudvariablerna kontrolleras för etnisk och religiös splittring. Vidare befanns även tidigare upplevelser av militära konflikter negativt påverka försvarsviljan (Paez et al., 2008; Listhaug, 1986). Då etnisk och religiös splittring riskerar att skapa interna militära konflikter, så som inbördeskrig och revolutioner, så skulle statens historia av inbördeskrig vara en variabel som påverkar dels dess val av institutionell design, dels dess innevånarens försvarsvilja. Därmed måste huvudsambandet även kontrolleras för förekomst av inbördeskrig. En negativ upplevelse av andra världskriget har befunnits ha en negativ effekt på försvarsviljan (Paez et al., 2008) samtidigt som kriget i viss mån kan sägas ha påverkat den institutionella designen i de länder som gick förlorande ut ur det kriget. Så för några länder förefaller andra världskriget kunna påverka båda huvudvariablerna men för huvuddelen av länderna kan detta förhållande inte anses föreligga, varför variabeln kommer betraktas som en kompletterande förklaringsvariabel (se nedan).

Den eventuella effekten av design på försvarsvilja antas till del överföras av de mellanliggande variablerna nationell identifikation och institutionellt förtroende. Tidigare i uppsatsen har konstaterats att den federala designen skapar en risk för en lägre nationell identitet, något som kan förklaras med närhetsprincipen vilken bygger på att individer tenderar att tydligare identifiera sig med enheter nära sig (Lawler, 1992). Samma princip kan också antas påverka förtroendet för nationella institutioner. Genom att den federala designen skapar för individen tydligare subnationella nivåer så ökar antalet institutionella nivåer som individen kan identifiera sig med. Därmed skulle dessa variabler vara en mekanism som överför effekten av institutionell design till försvarsviljan. Om så är fallet skall effekten av designen minska då dessa variabler introduceras i modellerna. Därmed är det en stor principiell skillnad mellan hur en minskning av effekten skall tolkas när de bakomliggande respektive mellanliggande variablerna introduceras i förklaringsmodellerna.

Ovanstående resonemang och variabler kommer att användas för att undersöka om det är rimligt att tala om ett kausalt samband mellan de två huvudvariablerna. För att undersöka om

den eventuella effekten är unik har även ett antal kompletterande förklaringsvariabler tagits med i analysen. Dessa variabler gör det möjligt att kontrollera bort effekter av andra variabler än mina huvudvariabler, t.ex. om urvalet till WVS gjort att de federala staterna är mer demokratiska eller ha en mer ideologiskt högerinriktad befolkning. Jag kommer därför även inkludera följande individnivåvariabler: utbildning, inkomst, ålder och ideologisk placering på en höger ó vänsterskala. Följande kontextuella variabler kommer att tas med: landets ekonomiska nivå, hur väl fungerande demokrati landet har samt om landet varit på den förlorande sidan av andra världskriget.

5. Data, metod och operationaliseringar

5.1. Övergripande metod

Eftersom syftet med undersökningen är att analysera hur institutionell design påverkar försvarsviljan handlar det om att försöka finna vilken effekt en variabel har på en annan. Denna effekt måste sökas mellan individer som har en variation i förklaringsvariabeln, det vill säga analysen måste ske mellan länder då det är bara mellan länder som den institutionella designen kan variera. Den följande empiriska undersökningen kommer att genomföras med en statistisk design vilket medger analys av stora datamängder och effekterna för varje variabel kan analyseras under kontroll för ett stort antal andra variabler (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson & Wängnerud, 2012:96ff). Nackdelen med denna design är att det inte går att få egentlig information om orsak och verkan utan detta måste underbyggas teoretiskt. Ett alternativt upplägg för undersökningen hade kunnat vara fallstudiebaserat och undersöka ett mindre antal länder, både federala och enhetsstater, och genomföra t.ex. intervjuer för att se hur undersöka vad som påverkar försvarsviljan och vad som skiljer sig åt mellan länder med olika institutionell design. Detta hade dock begränsat generaliserbarheten av resultaten och gjort undersökningen svårare att genomföra inom ramen för en magisteruppsats.

5.2. Datamängder

Den datamängd som kommer utgöra grunden för individnivåvariablerna är den tidigare nämnda World Value Survey. Denna undersökning genomförs som intervjuundersökning i ett stort antal länder och genomförs i omgångar ungefär vart femte år. Respektive omgång inkluderar olika länder och genomförs under en period av några år, t.ex. 2005 års undersökning genomfördes i realiteten i huvudsak mellan 2005-2007. Urvalet sker på olika sätt i de olika länderna men grunden är ett slumpmässigt urval av befolkningen. I 2005 års omgång genomfördes undersökningen i 48 länder med ca 67000 respondenter och är en mycket välanvänd datamängd inom samhällsvetenskapen. Tyvärr förekommer inte alla frågor i alla länder och alla frågor har heller inte besvarats av alla respondenter. Detta gör det totala bortfallet förhållandevis stort, ca 31300 respondenter i 37 länder har data på samtliga variabler som ingår i undersökningen. Av de länder som exkluderats var 6 enhetsstater och 5 federala stater. Innan bortfallet var medelvärdet för samtliga länders andel försvarspositiva 72,1 procent med en standardavvikelse på 16,3 procentenheter, efter bortfallet var motsvarande siffror 71,6 procent respektive 16,3 procentenheter. Vid en jämförelse av andelen försvarsvilliga i federala och enhetsstater före respektive efter bortfall framkom att skillnaden var <1 procent i båda grupperna. Antalet federala stater är efter bortfallet 20 och

enhetstater 18, antalet respondenter är 16143 respektive 15143. Sammantaget förefaller inte bortfallet utgöra något avgörande problem för den kommande analysen.

Den andra datamängden som kommer användas är tillhandahållen av Institutet för Forskning om Korruption och Samhällsstyrningens Kvalitet (fortsättningsvis kommer den engelska förkortningen QoG användas) och är en datamängd med en sammanställning av mycket stort antal variabler från andra institut så som t.ex. Världsbanken och Freedom House. Även denna datamängd är väl använd och variablerna väl kontrollerade. I undersökningen kommer tidsseriedatamängden att användas med fokus på år 2005 då detta år korrelerar med WVS 2005 års undersökning. Viss förskjutning finns dock mellan de olika datamängderna beroende på att WVS genomförts under flera år.

Den tredje datamängden som kommer användas är data från projektet *Correlates of War* (COW) vilket är ett gemensamt projekt som drivs av International Studies Association och Peace Science Society. Projektet tillhandahåller sammanställningar av militära konflikter mellan 1816-2007. Den specifika datamängd som kommer användas är *Intra-State War* (ver. 4) vilken hanterar militära konflikter inom länder.

5.3. Begrepp och operationaliseringar av centrala variabler

5.3.1. Försvarsvilja

Det mest centrala begreppet för undersökningen är försvarsvilja, det är den beroende variabel som skall förklaras i uppsatsen. Vid en första anblick av begreppet kan det framstå som förhållandevis oproblematiskt, men begreppet innehåller ett visst mått av otydlighet då försvarsvilja handlar om hur man ställer sig till att bidra i en framtida konflikt. Därmed mäter inte begreppen ett faktiskt agerande utan en attityd till en hypotetisk framtid, en attityd som sannolikt bara kan förekomma i fredstid och som byts till någon form av motståndsvilja i händelse av krig (Stütz, 1996). I det följande skall försvarsvilja ses som individens fredstida inställning till att delta i det militära försvaret av landet vid ett utifrån kommande angrepp eller hot om detsamma. Därmed kan individer delas upp i två grupper, försvarspositiva som hyser attityden i fredstid att de vill bidra till försvaret och försvarsnegativa som i fred inte anser att de kommer att delta (Stütz, 1996:12).

Genom att inte göra kopplingen till ett faktiskt agerande, vilket är svårt med försvarsvilja då nationen i realiteten måste vara i krig för att man skall kunna mäta den faktiska försvarsviljan, utan snarare fokusera på individens intention så har man därmed byggt in en styrka samtidigt som man byggt in en svaghet. Styrkan ligger i att definitionen är öppen med att det inte handlar om ett faktiskt beteende utan fokuserar på individens intention. Svagheten beror på att man kan ifrågasätta vad det är försvarsvilja egentligen mäter eftersom det inte finns något som gör att intentionen att vilja delta i försvaret av landet faktiskt följs av ett faktiskt handlande om kriget skulle stå för dörren. Problemet med att mäta faktiskt agerande är dock att det hade medfört att man inte kunnat göra några prognoser utan bara beskriva ett redan hänt förlopp. Således är sannolikt individens uttalade intention att handla på ett sätt den bästa indikatorn som står till buds för att mäta ett framtida agerande (Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010:14).

För att mäta försvarsviljan kommer följande fråga från WVS 2005 att användas "Of course, we all hope that there will not be another war, but if it were to come to that, would you be willing to fight for your country?" Svartalternativen är antingen ja eller nej. Detta är samma fråga som tidigare forskning om försvarsvilja använt (Listhaug, 1986; Torgler, 2003; Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010). En kritik som skulle kunna riktas mot frågan som sådan är att den faktiskt inte säger att det är fråga om att försvara sitt land, frågan kan tolkas som att slåss för sitt land oavsett varför det hamnar i krig och därmed kan det skapa osäkerhet kring vad frågan egentligen avser. I den tidigare forskningen har den dock ansetts mäta vilja att försvara sitt land (Listhaug, 1986; Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010).

5.3.2. Institutionell design

På ett övergripande plan kan institutionell design i demokratier sägas omfatta två processer, dels en horisontell maktfördelning där maktrelationen mellan medborgarna regleras, dels en vertikal maktfördelning mellan olika nivåer av styre. Den horisontella maktfördelningen skapas oftast genom utformningen av landets val- och representationssystem. Den vertikala maktfördelningen baseras på graden av beslutanderätt som har flyttats från den nationella till subnationella nivåer (Norris, 2008:157). Ofta sammanfattas denna vertikala maktfördelning i att ett land definieras som enhetsstat, vilken har en lägre grad av decentralisering, eller som en federal stat, vilken har en högre grad av decentralisering (Norris, 2008:166ff). I den följande delen av uppsatsen kommer institutionell design referera till denna vertikala maktfördelning mellan den nationella nivån och nivån omedelbart under densamma, t.ex. delstat eller region.

För att operationalisera en stats institutionella design kommer en variabel från QoG datamängden att användas. Den kommer ursprungligen från projektet "The Institute and Elections Project" (IAEP) vid Bringhamton University i New York och ca 40 variabler från detta projekt finns med i QoG-datamängden. Variabeln klassificerar länder som federala om de har "a strong central government with semi-autonomous regional political units or subordinate provincial governments" (Neupert-Wentz, 2011:23), övriga länder kodas som enhetsstater. Klassificeringen tar inte hänsyn till decentralisering av makt till motsvarande den kommunala nivån utan tar endast hänsyn till den närmast under den nationella nivån. Klassificeringen följer inte alltid den enklare klassificeringen som kan hittas i t.ex. "Landguiden", utan tar ett bredare grepp avseende hur mycket av den formella makten som är överförd till nivån under den nationella. Därmed kan länder som i konstitutionen säger att de är enhetsstater ändå komma att klassificeras som federala. Dokumentation finns för klassificeringen i form av kodbok, men även kommentarer till kodningen land för land. Vissa brister finns dock och ibland kodas länder utan kommentar. Variabeln är även använd i annan forskning för att klassificera länder som federala eller enhetsstater (se t.ex. Färdigh, 2013 och Neupert-Wentz, 2011).

I QoG-datamängden finns ytterligare variabler som klassificerar länder, dels en som tar fasta på den ekonomiska självständigheten som enheterna närmast under den nationella har, dels en som klassificerar länder som federala, hybridunioner eller enhetsstater. Den första av dessa mäter endast ekonomisk decentralisering och är därför för snäv i förhållande till analysen i denna uppsats. Denna andra variabel härstammar från projektet "Driving Democracy" vid Harvard universitetet och i QoG-datamängden finns tre variabler från detta projekt. Denna

variabel mäter en stats decentralisering avsevärt bredare än de ovanstående och gör heller ingen skillnad till vilken nivå under den nationella som decentraliseringen skett. Därmed mäter variabeln inte riktigt samma sak som den från IAEP och vissa diskrepanser finns därför mellan dessa två variabler. Då uppsatsen primärt inte är intresserad av decentralisering generellt utan uppsatsens fokus ligger på graden av decentralisering som en stat har från den nationella till nivån omedelbart under densamma, har variabeln från IAEP valts då denna är fokuserad på enbart denna nivå. Då det trots allt föreligger vissa diskrepanser i kodning mellan variablerna kommer en enklare robusthetskontroll av de resultat som erhålls med IAEP att genomföras med de andra två i slutet av resultatavsnittet. Ytterligare en variabel finns i datamängden men denna klassificerar endast 20 länder som kunnat ingå i analysen.

5.3.3. Bakomliggande förklaringsvariabler

De bakomliggande variabler som kommer att ingå i undersökningen är etnisk och religiös splittring samt antalet inbördeskrig ett land haft. Landets splittring kommer att mätas med två variabler från QoG-datamängden. Dessa är index som klassificerar länder beroende på graden av splittring vilka bygger på en sannolikhetsberäkning av att två slumpvis valda respondenter inte tillhör samma etniska eller religiösa grupp. För variabeln antal inbördeskrig kommer data från *Correlates of War* att användas och varje land ges det antal som motsvarar antalet inbördeskrig som förekommit i landet. I analysen kommer data från tiden 1914 och framåt att användas då denna period omfattar de flesta frihetsrörelser från kolonialvälde samt fångar de inbördeskrig som uppstod i anslutning till första världskriget. Perioden har också valts då den inte omfattar flera av de nationskonstellationer som förekom under 1800-talet vilket hade försvårat kodningen. Vid kodningen av data har analysen skett på basis av var den militära konflikten pågick och inte på partsnivå, d.v.s. ett land anses ha haft ett inbördeskrig endast om det skett på deras territorium. För övriga variabler, se bilaga 1.

5.4. Statistisk metod

Då den beroende variabeln för undersökningen bara har två kategorier (ja eller nej) och datamängden är klustrad är den konventionella statistiska metoden logistisk flernivåregression (Field, 2013). Trots detta kommer jag dock att göra en linjär regressionsanalys. Kritiken mot att använda sig av linjär metod vid en binär beroende variabel bygger i huvudsak på två argument, att den linjära metoden kan räkna fram ologiska sannolikheter (>1 samt <0) och att regressionsanalysens antagande om homoskedasticitet i feltermen inte uppfylls och att signifikansberäkningarna därmed blir felaktiga (Field, 2013:762ff). Ottar Hellevik (2009) argumenterar starkt för att dessa två problem är i normalfallet kraftigt överdrivna och att det endast i extrema fall uppstår problem med att använda linjär regression på en binär beroende variabel:

It is our claim that the statistical objections to applying linear regression analysis with a dichotomous dependent variable may be put to rest. This means that we do have a choice between this approach and logistic regression. (Hellevik, 2009:64)

Helleviks (2009) analyserar vad det är som gör att sannolikheter >1 och <0 kan uppstå i en linjär analys och kommer fram till att det är i första hand interaktionseffekter mellan dikotoma oberoende variabler som gör att detta fenomen uppstår (Hellevik, 2009:61). Den andra kritiken mot att använda linjär metod är att antagandet om homoskedasticitet i feltermen inte

uppfylls, d.v.s. att observationernas förhållande till den beräknade regressionslinjen skall vara jämnt spridna längs regressionslinjen så att feltermerna är lika stora i båda ändar av linjen. Detta påverkar beräkningen av signifikansvärden och konfidensintervaller (Berglund, 2012:2). Även detta argument bemöts av Hellevik (2009) genom att han baserat på ett mycket stort antal beräkningar jämför signifikansvärdena för logistiskt respektive linjärt beräknade koefficienter. Resultatet är att korrelationen mellan de två metodernas signifikansvärden var 0.9998, vilket innebär att de är i princip identiska (Hellevik, 2009:62). Enligt Hellevik (2009) finns det dock några situationer då logistisk metod bör användas, t.ex. vid beräkningar av fenomen som har en mycket låg förekomst så som ovanliga sjukdomar eller tillväxtmodeller som inte kan tänkas ha en linjär tillväxt (Hellevik, 2009:68ff). Björn Halleröd, Bo Rothstein, Adel Daoud och Shailen Nandy (2013) argumenterar för att använda linjär metod baserat på hur tolkningsbara regressionskoefficienterna är. Vid linjär regression kan koefficienterna användas för att direkt utläsa förändringar i sannolikhet och koefficienterna kan jämföras mellan olika modeller, något som inte är möjligt vid logistiska modeller (Halleröd, Rothstein, Daoud & Nandy, 2013:24f). Baserat på ovanstående kommer den kommande empiriska analysen att baseras på linjär flernivåregression. Samtliga beräkningar kommer att ske med programvaran SPSS.

6. Resultat

6.1. Analysens genomförande

Analysen kommer att genomföras i fyra olika block. Det första blocket kommer omfatta en kort rekapitulering av den övergripande teoretiska logiken som ligger bakom de två hypoteser som skall prövas. Det andra blocket kommer utgöra en förhållandevis deskriptiv analys av hur försvarsvilja skiljer sig mellan de länder som ingår i analysen. Detta block skapar en grund för förståelsen för hur gruppen av federala och enhetsstater skiljer sig åt. Det tredje blocket är analysens tyngdpunkt och där kommer effekten av institutionell design på försvarsviljan undersökas genom att använda en linjär flernivåregression. Analysen kommer att delas upp i modeller med att de olika typerna av variabler succesivt förs in i analysen för att på så sätt tydligare kunna tolka de effekter på förhållandet mellan institutionell design och försvarsviljan. I det fjärde och sista blocket kommer en enklare robusthetskontroll av resultatet att ske.

6.2. Återkoppling bakomliggande teori

Syftet med föreliggande uppsats är att undersöka hur institutionell design påverkar försvarsviljan, vilket kommer att ske genom att undersöka skillnader i försvarsvilja mellan federala stater och enhetsstater.

Tidigare forskning kring försvarsvilja har påvisat att nationell identitet och stolthet tillsammans med en institutionellt förtroende är variabler som påverkar individens försvarsvilja (Torgler, 2003). Identitet är även viktig för att lägga grunden för det politiska samtycke som krävs för att individen skall vilja bidra till det nationella kollektivet (Levi, 1997). I federala stater med starka regioner eller delstater skapas en för individen tydligare institutionell nivå under den nationella vilket kan skapa förutsättningar för en subnationell

identitet vid sidan av den nationella. Två perspektiv för hur olika identiteter förhåller sig till varandra presenterades och låg till grund för uppsatsens två konkurrerande hypoteser, smältdegelsperspektivet respektive det pluralistiska perspektivet. Baserat på dessa genererades två konkurrerande hypoteser:

- *Hypotes 1: En stats institutionella design avseende maktindelning mellan olika nivåer inom staten påverkar försvarsviljan så att denna är lägre i federala stater jämfört med enhetsstater.*
- *Hypotes 2: En stats institutionella design avseende maktindelning mellan olika nivåer inom staten påverkar inte försvarsviljan.*

6.3. Deskriptiv analys

I denna inledande del av undersökningen kommer grundläggande beskrivande statistik avseende försvarsvilja och skillnader mellan federala och enhetsstater att redovisas. Som visades i inledningen av uppsatsen föreligger det mycket stora skillnader på aggregerad nivå avseende försvarsviljan mellan de länder som ingår i WVS 2005. I tabell 1 kan utläsas att Turkiet är det land som ingår i undersökningen som har högst andel av befolkningen med 97 procent försvarsvilliga, landet med lägst andel är Japan där 30 procent är försvarsvilliga. Medelandelen försvarsvilliga för samtliga länder i undersökningen är 72 procent. Vidare kan även konstateras att de nio länder som har den högsta andelen försvarsvilliga är samtliga enligt IAEP klassificerade som enhetsstater och de åtta länder med den lägsta andelen försvarsvilliga är alla klassificerade som federala stater. Utifrån denna första inledande jämförelse mellan institutionell design förefaller tendensen vara att andelen försvarsvilliga är lägre i federala stater.

Tabell 1: Procent av respondenterna i respektive land som angivit att de är villiga att delta i landets försvar samt om landet kodats som en federal (F) eller enhetsstat (E).

Land	%	F/E	Land	%	F/E	Land	%	F/E
Turkiet	96,9	E	Marocko	80,2	E	Zambia	63,9	E
Vietnam	96,0	E	Slovenien	80,1	E	Australien	63,4	F
Indonesien	93,5	E	Polen	80,1	F	Bulgarien	62,4	E
Ghana	91,1	E	Mexiko	77,2	F	Kanada	61,6	F
Thailand	89,9	E	Rumänien	75,3	E	Brasilien	60,2	F
Norge	89,0	E	S Korea	72,2	E	Chile	59,8	F
Burkina Faso	88,8	E	Georgien	71,8	E	Uruguay	54,1	F
Mali	87,9	E	Moldavien	71,1	F	Spanien	46,3	F
Sverige	87,7	E	Schweiz	69,8	F	Italien	45,5	F
Finland	85,0	F	Ukraina	69,2	F	Tyskland	37,4	F
Cypern	84,1	F	Trinidad och Tobago	69,3	F	Japan	30,4	F
Indien	83,7	F	USA	65,8	F			
Etiopien	80,4	F	S Afrika	64,0	E	Medel	72,2	

Kommentar: Procentsatsen anger de som svarat ja på följande fråga: "Of course, we all hope that there will not be another war, but if it were to come to that, would you be willing to fight for your country?" Svartaltnativ ja eller nej. Klassificering av federal eller enhetsstat enligt data från IAEP. **Källa:** WVS och QoG TS år 2005.

I tabellen ovan kan konstateras att de länder som var på den förlorande sidan efter andra världskriget, d.v.s. Tyskland, Italien och Japan, samtliga har en lägre andel försvarsvilliga än övriga länder. Detta korrelerar med väl med de teorier som förts fram avseende att kriget och dess effekter skapat en form av kollektivt minne som reducerar viljan för att använda militära medel (Paez et al., 2008). Det skall här även noteras att Japan är något av ett specialfall då landets konstitution anger i artikel 9 att Japan som nation inte skall använda militärt våld. Senare tolkningar av artikel 9 har dock medgett att landet har en rätt till självförsvar och Japan har sedan 1950-talet en militär kapacitet (Maki, 1990).

För att förstå skillnaderna mellan federala och enhetsstater lite mer ingående kan analys av variansen (ANOVA) mellan gruppen av respondenter som bor i federala respektive gruppen som bor i enhetsstater genomföras. Detta kommer att utvisa om det finns några signifikanta skillnader mellan dessa två grupper, dock utan att analysera kausaliteten i de skillnader som föreligger. Analysen kommer endast att omfatta de för analysen mest centrala variablerna där de kompletterande förklaringsvariablerna inte inkluderas.

Tabell 2: Envägs ANOVA mellan respondenter i federala stater och enhetsstater

Variabel	Medel federala stater	Medel enhets stater	Diff.	F	r	Eta ²
Andel försvarsvilliga	0,652	0,822	0,170	1200,7	0,205	0,042
Nationell stolthet	2,443	2,596	0,153	384,6	0,110	0,012
Nationell identitet	2,459	2,557	0,098	215,1	0,083	0,007
Förtroende för försvaret	1,765	1,902	0,137	187,1	0,077	0,006
Förtroende för rättssystemet	1,557	1,743	0,186	338,8	0,104	0,011
Förtroende för regeringen	1,345	1,650	0,305	915,3	0,169	0,028
Etnisk splittring	0,379	0,462	0,083	859,9	0,164	0,027
Religiös splittring	0,530	0,428	0,102	1303,3	0,200	0,040
Antal inbördeskrig	1,339	1,241	0,098	14,0	0,021	0,001

Kommentar: N=31286 och p<0,001 för samtliga variabler. Följande frågor användes: %Of course, we all hope that there will not be another war, but if it were to come to that, would you be willing to fight for your country?+Nej=0, Ja=1; %How proud are you to be [nationality]?+0=Inte alls stolt . 3=Väldigt stolt; %see myself as part of the [own country] nation?+ 0=Starkt emot . 3=Starkt medhåll; %am going to name a number of organizations. For each one, could you tell me how much confidence you have in them: is it a great deal of confidence, quite a lot of confidence, not very much confidence or none at all?+ Försvaret, rättssystemet och regeringen använt, 0=Inget alls . 3=Väldigt mycket; Etnisk och religiös splittring, index 0=ingen splittring . 1=fullständig splittring; Antal inbördeskrig efter 1914. Källor: WVS 2005, QoG 2005, COW.

I tabellen ovan kan utläsas att det för samtliga variabler föreligger en signifikant skillnad mellan gruppen av respondenter som bor i federala stater och de som bor i enhetsstater. Skillnaden i andel försvarspositiva är 0,170, vilket kan översättas till procent då variabeln går från 0 till 1, således är andelen försvarspositiva 17 procent högre i enhetsstater jämfört med federala stater. Medelvärdena för nationell stolthet, identitet och institutionella förtroende är även de lägre i federala stater, något som skulle kunna förklaras med närhetsregeln, vilken innebar att individer känner större tillhörighet till enheter nära sig (Lawler, 1992). I de federala staterna finns en tydlig organisatorisk nivå under den nationella vilket skapar förutsättningar för en tydligare subnationell identitet. Att den är lägre i dessa stater kan också indikera att identiteter i viss mån konkurrerar med varandra då den federala designen har fler tydliga nivåer. Den modell för politiskt samtycket som Levi (1997) skapat, där försvarsvilja kan ses som en form av politiskt samtycke, kan användas för att tolka resultaten ovan. För att

en individ skall samtycka med politiken krävs enligt Levi (1997) att individen har förtroende för det nationella styret och dess institutioner samt identifierade sig med det nationella kollektivet. I federala stater har man en svagare nationell identitet och stolthet tillsammans med ett lägre institutionellt förtroende vilket skulle kunna förklara varför försvarsviljan är lägre i federala stater.

Effektstorleken (η^2) för de ingående variablerna är dock förhållandevis låga, störst effekt har institutionell design på andelen försvarspositiva där designen kan förklara 4,2 procent av variationen i andelen försvarspositiva. Därmed är det svårt att dra några avgörande slutsatser baserat på ovanstående analys, dock indikerar ovanstående empiriska resultat en bild som förhållandevis väl stämmer överens med smältdegelperspektivet och hypotes 1. ANOVA analysen kan dock inte avgöra om det är ett kausalt sammanhang utan endast beskriva om det föreligger skillnader mellan respondenter i federala och enhetsstater. För att öka möjligheterna att avgöra om sambandet mellan huvudvariablerna är kausalt kommer regressionsanalyser att genomföras i nästa avsnitt.

6.4. Regressionsanalys

Ovan i den deskriptiva analysen har påvisats att det föreligger en skillnad i andel försvarsvilliga i federala och enhetsstater på 17 procent. Vid regressionsanalys medges att huvudsambandet kan kontrolleras för andra bakomliggande variabler och att därmed minska risken för att skillnaden i försvarsvilja mellan federala och enhetsstater är orsakat av andra bakomliggande förklaringsvariabler. I tabell 3 återfinns samtliga regressionsmodeller. Modell 1 utgör en första analys avseende hur stor del av den totala variationen som återfinns mellan individer respektive mellan länder. Detta mäts med intraklasskorrelationskoefficienten som indikerar hur stor del av den totala variansen som återfinns på landsnivån och beräknas med hjälp av variansen för respektive nivå. För försvarsviljan är koefficienten 0,152, vilket innebär att 15 procent av den totala variationen i försvarsvilja kan förklaras av skillnader mellan länder.

I modell 2 har institutionell design införts och regressionskoefficienten på 0,179 visar att, utan kontroll för andra variabler, så är sannolikheten att en respondent är försvarsvillig ca 17,9 procent högre i enhetsstater jämfört med federala stater. Denna effekt är signifikant på $p < 0,01$ nivån och är i linje med det mönster som återfanns i tabell 2 ovan. I modell 3 har de bakomliggande förklaringsvariablerna inkluderats, vilka antas vara variabler som kan påverka varför en stat har en viss institutionell design samt påverka försvarsviljan. Effekten av institutionell design sjunker med 0,037 till 0,143 vilket innebär att huvuddelen av effekten kvarstår under kontroll för dessa variabler. Av de bakomliggande variablerna är det endast den religiösa splittringen som har en signifikant effekt och koefficienten på -0,217 kan tolkas som att om vi ökar värdet på detta index med 10 procentenheter så reduceras sannolikheten att respondenten är försvarsvillig med 2,17 procentenheter. Etnisk splittring samt antalet inbördeskrig har inte på $p < 0,05$ nivån någon säkerställd effekt.

Tabell 3: Flernivå multivariat regressionsanalys, beroende variabel försvarsvilja (0=nej, 1=ja), standardfel inom parantes, fasta effekter med varierande intercept, ostandardiserade regressionskoefficienter

Variabel	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4	Modell 5
Huvudvariabel:					
Enhetsstat		.179** (.045)	.143** (.042)	.121** (.037)	.085** (.031)
Bakomliggande förklaringsvariabler:					
Etnisk splittring			.102 (.093)	.049 (.081)	-.047 (.072)
Religiös splittring			-.217* (.092)	-.187* (.080)	-.169* (.062)
Inbördeskrig			.014 (.010)	.013 (.008)	.007 (.007)
Mellanliggande förklaringsvariabler					
Nationell identitet				.035***(.004)	.037***(.004)
Nationell stolthet				.084***(.004)	.083***(.004)
Förtroende för försvaret				.060***(.003)	.060***(.004)
Förtroende för rättssystemet				-.011** (.003)	-.012***(.003)
Förtroende för regeringen				.014***(.003)	.014***(.003)
Kompletterande förklaringsvariabler:					
Utbildningsnivå					-.002* (.001)
Hushållets inkomst					.000 (.001)
Ålder					.001***(.000)
Politisk ideologi					.008***(.001)
Demokratiindex					-.009 (.008)
BNP/capita					.000 (.000)
Förlorare i andra världskriget					-.258***(.053)
Intercept	.726***(.026)	.647***(.030)	.703***(.054)	.310***(.049)	.438***(.088)
Varians individnivå	.170***(.001)	.170***(.001)	.170***(.001)	.162***(.001)	.161***(.001)
Varians landnivå	.026***(.006)	.018***(.004)	.013***(.003)	.011***(.002)	.006***(.001)
-2 Log Likelihood	33525.9	33513.7	33503.6	32055.8	31950.1

Kommentarer: N=31268 samt 37 länder ingår i samtliga modeller. *p<.05, **p<.01, ***p<.001. Federal stat referens. Följande frågor användes: %Of course, we all hope that there will not be another war, but if it were to come to that, would you be willing to fight for your country?+Nej=0, Ja=1; %How proud are you to be [nationality]?+0=Inte alls stolt . 3=Väldigt stolt; %see myself as part of the [own country] nation?+0=Starkt emot . 3=Starkt medhåll; %am going to name a number of organizations. For each one, could you tell me how much confidence you have in them: is it a great deal of confidence, quite a lot of confidence, not very much confidence or none at all?+Försvaret, rättssystemet och regeringen använt . 0=Inget alls . 3=Väldigt mycket; Etnisk och religiös splittring, index 0=ingen splittring . 1=fullständig splittring; Antal inbördeskrig efter 1914; Utbildningsnivå 0=Ingen formell utbildning . 8=Universitet med examen; Inkomst +Scale of incomes on which 0 indicates the %lowest income decile+and 9 the %highest income decile+in your country. We would like to know in what group your household is+0=Lägsta . 9=Högsta; Ålder I år; Politisk ideologi %on political matters, people talk of "the left" and "the right." How would you place your views on this scale, generally speaking?+0=Vänster . 9=Höger; Demokratiindex från Freedom House 0=Helt odemokratiskt . 10=Fullständigt demokratiskt; BNP/capita I konstanta dollar 2005 års värde; Förlorare andra världskriget 1=Tyskland, Italien och Japan . 0=Övriga. **Källor:** WVS 2005, QoG TS 2005, COW

Att effekten av institutionell design kvarstår under kontroll för de bakomliggande förklaringsvariablerna innebär att sannolikheten ökar för att sambandet mellan design och försvarsvilja är kausalt. Detta innebär att såhär långt in i analysen verkar hypotes 1 få starkast stöd, den federala institutionella designen verkar påverka försvarsviljan på ett negativt sätt.

I modell 4 har de mellanliggande variablerna tagits med i regressionen och koefficienten för institutionell design sjunker då ytterligare något till 0,121, d.v.s. minskas med 0,022. Dessa variabler fyller en något annorlunda roll än de bakomliggande, i analysens förklaringsmodell antogs dessa variabler överföra effekten av design till försvarsviljan och därmed bör effekten av design minska om de fyller denna funktion. Detta är också fallet, men endast en liten del av effekten överförs via dessa variabler, huvuddelen av den institutionella effekten överförs således av andra variabler. Effekten av dessa mellanliggande variabler går i huvudsak i samma riktning som tidigare forskning om försvarsvilja indikerat, d.v.s. en ökad nationell stolthet, identifikation och institutionellt förtroende ökar försvarsviljan (Torgler, 2003);

Anderson & Hirsch-Hoefler, 2010). Intressant är dock att notera att förtroende för rättssystemet går i andra riktningen, här leder ett ökat förtroende till en minskad försvarsvilja. Effekten för förtroende för rättssystemet och regeringen är dock förhållandevis små, variablerna har fyra möjliga variabelvärden vilket innebär att utifrån yttervärdena kan tre steg tas och att gå från inget förtroende alls till att ha mycket stort förtroende för rättssystemet reducerar sannolikheten att respondenten är försvarsvillig med 3,3 procentenheter. Avseende förtroendet för regeringen och försvaret så leder motsvarande till en ökning av sannolikheten att respondenten är försvarsvillig med 4,2 respektive 18 procentenheter. Störst effekt av de mellanliggande variablerna har dock nationell stolthet med en koefficient på 0,084. Detta innebär att om man jämför sannolikheten att vara försvarsvillig mellan en individ helt utan nationell stolthet med en som är mycket stolta över sin nation, d.v.s. en förflyttning på tre steg på skalan, så är sannolikheten att den som är mycket stolt 25,2 procentenheter större än den som inte är stolt över huvud taget.

I den avslutande modell 5 har även de kompletterande förklaringsvariablerna tagits med. Dessa är med i analysen av två anledningar, dels för att kunna undersöka om effekten institutionell design har på försvarsviljan är unik och inte delas med andra variabler, dels för att kunna kontrollera bort eventuella skillnader mellan länder som är ett resultat av urvalet av länder som ingår i 2005 års WVS. Den variabel som har den i särklass starkaste effekten har variabeln som mäter om landet varit på den förlorande sidan i andra världskriget, d.v.s. Tyskland, Italien och Japan, vilket var tydligt redan tidigare i tabell 1 där dessa tre länder var de med lägst andel försvarsvilliga. Det är också denna variabel som har den enskilt största reducerande effekten på regressionskoefficienten mellan huvudvariablerna. Om andra världskrigsvariabeln exkluderas är effekten av design på försvarsvilja 0,111 (ej med i tabellen) jämfört med 0,085 när den är inkluderad. Således reducerar samtliga övriga kompletterande variabler effekten av institutionell design på försvarsviljan med endast 0,01, andra världskrigsvariabeln ensam tar bort 0,026. Ökande ålder har en positiv effekt på försvarsviljan, effekten är liten men med tanke på att varje år är ett steg kan den ändå förklara en del av försvarsviljan.

Sammanfattningsvis förefaller det rimligt att anta att sambandet mellan institutionell design och försvarsvilja är kausalt då effekten kvarstår och är signifikant även under kontroll av ett stort antal andra variabler.

6.5. Robusthetskontroll av resultat

Resultatet ovan är mycket beroende av hur länder har kodats i variabeln som klassificerar länderna som federala eller enhetsstater beroende på hur mycket makt som omfördelats från den nationella nivån till nivån omedelbart under densamma. Som nämntes i genomgången av operationaliseringar är klassificeringen av länder som federala eller enhetsstater inte något som är givet utan det beror på vad som vägs in i klassificeringen. I QoG datamängden finns ytterligare två variabler som klassificerar länder som federala och enhetsstater, en som tar fasta på ekonomisk makt överförd till nivån under den nationella samt en som tar ett mycket brett grepp och snarare mäter generell decentralisering och där samtliga nivåer under den nationella tas i beaktande. Genom att byta ut variabeln från IAEP, som legat till grund för analysen ovan, kan robustheten i resultaten kontrolleras. Övriga variabler ingående i modell 5

bibehålls oförändrade. Används variabeln som tar fasta på ekonomisk makt för att klassificera länder är effekten av design på försvarsviljan 0,127 ($p < 0,05$).

Den andra variabeln som är tredelad med en mellanliggande klassificering mellan federal och enhetsstat har gjorts om till dummyvariabler med enhetsstat som referens. Effekten av institutionell design på försvarsviljan är med denna klassificering av länder nära noll och inte signifikant mellan enhetsstat och den mellanliggande kategorin medan mellan enhetsstat och federal erhålls en regressionskoefficient på -0,101 ($p < 0,05$). Övriga variabler i analysen påverkas endast marginellt då IAEP-klassificeringen byts mot dessa två ovanstående. Då resultaten är snarlika för samtliga tre variabler ingående i QoG-datamängden som klassificerar länder som federala eller enhetsstater kan slutsatsen dras att resultaten erhållna i analysen ovan är relativt robusta. Regressionstabeller för dessa variabler återfinns i bilaga 2.

7. Slutsatser och diskussion

Syftet med ovanstående undersökning var att undersöka om en stats institutionella design påverkar försvarsviljan bland dess innevånare. I detta sammanhang ansågs denna design avspegla den vertikala maktfördelningen mellan en stats nationella nivå och den närmast under densamma, en uppdelning av makt som kan användas för att klassificera om ett land är federal stat eller är en enhetsstat. Den tidigare forskningen kring försvarsvilja indikerade att hur starkt en individ identifierar sig med det kollektiv som nationen representerar påverkar försvarsviljan, samma sak med förtroendet för de nationella institutionerna (Torgler, 2003).

En undersökning genomförd i Europa indikerade att den territoriella anknytningen till den nationella nivån var lägre i federala stater och stater med starka regioner eller delstater (Berg, 2007), vilket kan förklaras med den så kallade närhetsprincipen vilken innebär att individen tenderar att starkare identifiera sig med entiteter nära sig relativt de som upplevs mer avlägsna (Lawler, 1992). Margaret Levi (1997) använde vilja att delta i landets försvar som en operationalisering av politiskt samtycke, ett samtycke som kräver att individen uppfattar de nationella institutionerna som trovärdiga och rättvisa samt att individen identifierar sig med det nationella kollektivet. Sammantaget fanns det anledning att anta att styrkan i den nationella identiteten skilde sig mellan federala stater med sina tydliga subnationella nivåer och enhetsstater där de subnationella nivåerna inte är lika tydliga, något som därmed skulle kunna påverka försvarsviljan. Identitet och institutionellt förtroende antogs därmed kunna utgöra mellanliggande variabler mellan institutionell design och försvarsvilja.

Frågan som då uppkom var hur styrkan på en individs identitet till ett kollektiv förhöll sig till andra identiteter. Sidanius et al. (1997) visade på att det fanns olika perspektiv på detta, smältdegelperspektivet där identiteter konkurrerar i en form av nollsummespel samt det pluralistiska perspektivet där identiteter inte negativt påverkar varandra. Baserat på dessa perspektiv konstruerades två konkurrerande hypoteser:

- *Hypotes 1: En stats institutionella design avseende maktindelning mellan olika nivåer inom staten påverkar försvarsviljan så att denna är lägre i federala stater jämfört med enhetsstater.*

- *Hypotes 2: En stats institutionella design avseende maktindelning mellan olika nivåer inom staten påverkar inte försvarsviljan.*

De empiriska resultaten indikerar att det är hypotes 1 som får starkast stöd, försvarsviljan visade sig även under kontroll för en mängd andra variabler vara lägre i stater med en federal design relativt enhetsstaterna. Detta resultat kvarstod även vid en robusthetskontroll med andra variabler som klassificerade länders grad av decentralisering något annorlunda än den variabel som valts för huvudanalysen. Så avseende vilken av de två hypoteserna som får starkast stöd erhöles ett förhållandevis tydligt resultat. Dock är den empiriska analysen gjord med statistisk design och därmed är det svårt att uttala sig med säkerhet avseende kausaliteten i förhållandet mellan huvudvariablerna. Utifrån det teoretiska resonemanget tidigare i uppsatsen samt resultaten från annan forskning om försvarsvilja förefaller det dock rimligt att anta att förhållandet är kausalt även om detta inte kan bevisas i den statistiska analysen.

I det teoretiska resonemanget som ledde fram till hypoteserna antogs det vara den nationella identiteten, i vilken även nationell stolthet ingår som en delmängd, och det institutionella förtroendet som överförde effekten av design till försvarsvilja. Detta resonemang får dock inte ett tydligt stöd, det föreligger bara små skillnader i nationell identitet mellan respondenter som bor i federala stater och de som bor i enhetsstater. Vidare visade sig effekten av dessa variabler ha en förhållandevis svag egen effekt på försvarsviljan, starkast effekt av dessa variabler hade förtroende för försvaret och den nationella stoltheten. De överförde inte heller någon avgörande del av effekten då effekten av design endast påverkades med några få procentenheter när dessa variabler infördes i analysmodellen. Därmed är det svårt att dra några starka slutsatser avseende om en regional/federal identitet konkurrerar mot en nationell identitet eller ej, d.v.s. vilket av de två perspektiven ovan som starkast stöd. Detta var dock ej heller undersökningens syfte men den kvarlämnar en intressant fråga att undersöka för annan forskning. För att möjliggöra en sådan analys bör även variabler som mäter den regionala eller delstatsidentiteten inkluderas, något som inte finns tillgängligt i WVS.

I ett vidare perspektiv kan försvarsviljan ses som en form av politiskt samtycke, ett samtycke som i viss mån är grundläggande för ett fungerande nationellt styre (Levi, 1997). En stats institutionella design är ett förhållande som är förhållandevis fast och som oftast på kort sikt inte förändras. Därmed har resultaten lite praktisk tillämpning inom konsoliderade och stabila nationer. Annorlunda är det dock avseende vid återuppbyggnaden av raserade eller splittrade stater, t.ex. vid återuppbyggnaden av Irak under 00-talet har en diskussion förts avseende fördelarna respektive nackdelarna med de olika typerna av institutionell design. Den federala designen har av flera forskare setts som en lösning där de olika grupperna inom landet en ges hög grad av lokalt/regionalt självstyre vilket minskar kontaktytan mellan olika grupperingar och därmed även grogrunden för fortsatt konflikt (Lijphart, 2004; Watts, 1998).

Att den federala designen skulle vara den bästa är dock inte oemotsagt då det finns de som funnit att genom att ge de subnationella nivåerna ett stort självbestämmande lägger man även grunden för kommande separatistströrelser, en effekt som har kommit att kallas den federala paradoxen. En federal design kan därmed samtidigt som den mildrar konflikten mellan grupper även lägga grunden för kommande problem (Erk & Anderson, 2009).

Kopplas resultaten i föreliggande uppsats samman med denna typ av resonemang verkar det finnas stöd för att säga att det politiska samtycket reduceras av en federal design vilket indikerar att det finns vissa risker med denna design. Dock kan inte man inte generellt säga att den federala designen är sämre än en mer centraliserrad då politiskt samtycke inte är det enda att ta hänsyn till vid återuppbyggnad av stater.

Referenser

- Anderson, C. & Hirsch-Hoefler, S. (2010). *Unequal Sacrifice: Income, Inequality and the Willingness to Fight Wars*. Papper presenterat vid årliga mötet för American Political Science Association, Washington 2-5 Sep.
- Berg, L. (2007). *Multi-Level Europeans ó The Influence of Territorial Attachments on Political Trust and Welfare Attitudes* (Doktorsavhandling, Göteborgs Universitet, Studies in Politics nr. 104). Göteborg: Statsvetenskapliga Institutionen.
- Berglund, T. (2012). *Logistisk regression*. Kurspapper Applied statistical Analysis, Sociologiska Institutionen, Göteborgs Universitet.
- Clary, T. (1988). *The Art of War*. Boston: Shambhala Publications.
- Collins, A. (2010) *Contemporary Security Studies*. Oxford: Oxford University Press.
- Cronberg, T. (2006). The will to defend: a Nordic divide over security and defence policy. I Bailes, A., Herolf, G. & Sundelius, B (red.), *The Nordic countries and the European security and defence policy*. New York: Oxford University Press.
- Diener, E. & Tov, W. (2007). Subjective Well-Being and Peace. *Journal of Social Issues*, vol. 63:2, sid. 421-440.
- Dowley, K. & Silver, B. (2000). Subnational and National Loyalty: Cross-National Comparisons. *International Journal of Public Opinion Research*, vol. 14:4, sid. 357-371.
- Elazar, D. (1997). Contrasting Unitary and Federal Systems. *International Political Science Review*, vol. 18:3, sid. 237-251.
- Erk, J. & Anderson, L. (2009). The Paradox of Federalism: Does Self-Rule Accommodate or Exacerbate Ethnic Division. *Regional & Federal Studies*, vol. 19:2, sid. 191-202.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (2012). *Metodpraktikan ó Konsten att Studera Samhälle, Individ och Marknad*. Stockholm: Nordstedts Juridik.
- Field, A. (2013). *Discovering Statistics using IBM SPSS Statistics*. London: SAGE Publications Ltd.
- Färdigh, M. (2012). *Free Media and Quality of Government*. Arbetspapper 2012:13 vid QoG institutet, Göteborgs Universitet.
- Gelpi, C. & Feaver, P. (2006). Success Matters: Casualty Sensitivity and the War in Iraq. *International Security*, vol. 30:3, sid. 7-46.
- Halleröd, B., Rothstein, B., Daoud, A. & Nandy, S. (2013). Bad Governance and Poor Children: A Comparative Analysis of Government Efficiency and Severe Child Deprivation in 68 Low- and Middle-income Countries. *World Development*, vol. 48, sid. 19-31.
- Hellevik, O. (2009). Linear versus Logistic Regression when the dependent variable is a dichotomy, *Quality and Quantity*, vol. 43:1, sid. 59-74.
- Lawler, E. (1992). Affective Attachments to Nested Groups: A Choice-Process Theory. *American Sociological Review*, vol. 57:3, sid. 327-339.
- Levi, M. (1997). *Consent, Dissent and Patriotism*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lijphart, A. (2004). Constitutional Design for Divided Societies. *Journal of Democracy*, vol. 15:2, sid 96-109.
- Listhaug, O. (1986). War and Defence Attitudes: A First Look at Survey Data from 14 Countries. *Journal of Peace Research*, vol. 23:1, sid. 69-76.
- Maki, J. (1990). The Constitution of Japan: Pacifism, Popular Sovereignty and Fundamental Human Rights. *Law and Contemporary Problems*, vol. 53:1, sid. 73-87.
- Mungui-Pippidi, A. (2007). The Influence of EU Accession on MinoritiesøStatus in East Central Europé. *Romanian Journal of Political Science*, vol. 2007:1, sid 58-71.
- Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, (2014). *Opinioner 2013*. Karlstad.
- Neupert-Wentz, C. (2011). Decentralization and Peace: The Effects of Federalism on the Onset of Civil Wars. I *Journal of the UEL Undergraduate Conference*, konferenspapper vid University of East London, 5 nov.
- Norris, P. (2008). *Driving Democracy*. New York: Cambridge University Press.

- Paez, D., Liu, J., Techio, E., Slawurta, P., Zlobina, A. & Cabecinhas, R. (2008). Remembering World War II and Willingness to Fight: Sociocultural Factors in the Social Representation of Historical Warfare Across 22 Societies. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, vol. 39:4, sid. 373-380.
- Rothstein, B. (red) (2010). *Politik som organisation ó Förvaltningspolitikens grundproblem*. Stockholm: SNS Förlag.
- Sidanius, J., Feshbach, S., Levin, S. & Pratto, F. (1997). The Interface Between Ethnic and National Attachment. *Public Opinion Quarterly*, vol. 61, sid 102-133.
- Stütz. (1996). Försvarsvilja igår ó idag ó imorgon?. I Styrelsen för Psykologiskt Försvar. *Försvarsviljan 2000*. Stockholm.
- Torabian, S. & Abalakina, M. (2012). Attitudes toward War in the United States and Iran. *Iranian Studies*, vol. 45:4, sid. 463-478.
- Torgler, B. (2003). Why do People go to War?. *Defence and Peace Economics*, vol. 14:4, sid. 261-280.
- Watts, R. (1996). Comparing Federal Systems in the 1990s. Kingston: Queen's University

Data:

- WVS 2005 OFFICIAL DATA FILE v.20090901, 2009. World Values Survey Association (www.worldvaluessurvey.org). Aggregate File Producer: ASEP/JDS, Madrid.
- Teorell, J., Charron, N., Dahlberg, S., Holmberg, S., Rothstein, B., Sundin, P. & Svensson, R. (2013). The Quality of Government Dataset, version 20Dec13. G: The Quality of Government Institute, <http://www.qog.pol.gu.se>
- Sarkees, M. & Wayman, F. (2010). *Resort to War: 1816 - 2007*. CQ Press, <http://www.correlatesofwar.org/>

Appendix 1, Sammanställning av operationalisering och kodning

Variabel	Från datamängd	Variabelnamn i datamängd	Fråga i undersökningen	Kodning	Anmärkning
Försvarsvilja	WVS 2005	V75	Of course, we all hope that there will not be another war, but if it were to come to that, would you be willing to fight for your country?	0=Nej, 1=Ja	
Institutionell design	QoG Tidsserie, år 2005	iaep_ufs		0=Federal 1=Enhetsstat	
Etnisk splittring	QoG Tidsserie, år 2005	al_ethnic		Index 0=Fullständigt homogen - 1=Fullständigt splittrad	Mäter även språklig splittring
Religiös splittring	QoG Tidsserie, år 2005	al_religion		Index 0=Fullständigt homogen - 1=Fullständigt splittrad	
Inbördeskrig	COW			Antal inbördeskrig inom landets geografiska territorium mellan 1914 - 2007	
Nationell stolthet	WVS 2005	V209	How proud are you to be [nationality]?	0=Inte alls stolt - 3=Väldigt stolt	4 variabelvärden
Nationell identitet	WVS 2005	V212	I see myself as part of the [own country] nation?	0=Håller inte alls med - 3=Håller med mycket starkt	4 variabelvärden
Förtroende för försvaret	WVS 2005	V132	I am going to name a number of organizations. For each one, could you tell me how much confidence you have in them: is it a great deal of confidence, quite a lot of confidence, not very much confidence or none at all?	0=Inget förtroende alls - 3=Mycket stort förtroende	4 variabelvärden

Variabel	Från datamängd	Variabelnamn i datamängd	Fråga i undersökningen	Kodning	Anmärkning
Förtroende för regeringen	WVS 2005	V138	I am going to name a number of organizations. For each one, could you tell me how much confidence you have in them: is it a great deal of confidence, quite a lot of confidence, not very much confidence or none at all?	0=Inget förtroende alls - 3=Mycket stort förtroende	4 variabelvärden
Förtroende för rättssystemet	WVS 2005	V137	I am going to name a number of organizations. For each one, could you tell me how much confidence you have in them: is it a great deal of confidence, quite a lot of confidence, not very much confidence or none at all?	0=Inget förtroende alls - 3=Mycket stort förtroende	4 variabelvärden
Utbildningsnivå	WVS 2005	V238	What is the highest educational level that you have attained?	0=No formal education 1=Incomplete primary school 2=Complete primary school 3=Incomplete secondary school: technical/vocational type 4=Complete secondary school: technical/vocational type 5=Incomplete secondary: university-preparatory type 6=Complete secondary: university-preparatory type 7=Some university-level education, without degree 8=University-level education, with degree	Studenter kodas till den nivå de förväntas avsluta sina studier på. Har ej i denna tabell översatt utbildningsstegen för att inte förvanska graderingen

Variabel	Från datamängd	Variabelnamn i datamängd	Fråga i undersökningen	Kodning	Anmärkning
Hushållets inkomst	WVS 2005	V253	On this card is a scale of incomes on which 1 indicates the lowest income decile and 10 the "highest income decile" in your country. We would like to know in what group your household is.	0=Lägsta tiondelen - 9=Översta tiondelen	
Ålder	WVS 2005	V236	Födelseår	Löpande ålder. Beräknat genom att ta år 2005 minus födelseåret	
Politisk ideologi	WVS 2005	V114	In political matters, people talk of "the left" and "the right." How would you place your views on this scale, generally speaking?	0=Vänster - 9=Höger	
Demokratiindex	QoG Tidsserie, år 2005	fh_polity2		Demokratiindex från Freedom House, 0=Minst demokratiskt - 10=Mest demokratiskt	
BNP/capita	QoG Tidsserie, år 2005	wdi_gdpc		Bruttonationalprodukt per capita, 2005 års dollarvärde, justerat för skillnader i köpkraft mellan länder	
Förlorare andra världskriget				1=Tyskland, Italien samt Japan, 0=Övriga länder	
Alternativ institutionell design:					
"Driving Democracy"	QoG Tidsserie, år 2004	no_ufs		Dummyvariabel, referensgrupp Enhetsstat, övriga variabelvärden: Hybridunion (ligger mellan enhetsstat och federal stat avseende decentralisering) samt federal stat	
Ekonomisk decentralisering	QoG Tidsserie, år 2005	h_f		Dummyvariabel kodad 1 om staten har ekonomiskt oberoende subnationella enheter (delstater, provinser, regionen)	

Appendix 2, Förtydligad robusthetskontroll av analysens resultat

I tabellerna nedan framgår regressionsanalyserna om andra variabler används för att klassificera länder än den från IAEP som använts i uppsatsens analys (se diskussionen under avsnittet Operationaliseringar). Beräkningarna innehåller samma variabler i övrigt som förekommer i modell 5 i tabell 3. Notera att kodningen för variabeln som mäter statens institutionella design är omvända i förhållande till tabell 3.

Tabell 4 nedan utvisar resultatet om den tredelade variabeln från projektet öDriving Democracy används, tabell 5 motsvarande fast om variabeln som fokuserar enbart på ekonomisk decentralisering. Variabeln har dummykodats med enhetsstat som referens.

Tabell 4: Flernivå multivariat regressionsanalys, beroende variabel försvarsvilja (0=nej, 1=ja), standardfel inom parantes, fasta effekter med varierande intercept, ostandardiserade regressionskoefficienter, institutionell design från "Driving Democracy"

Variabel	
Huvudvariabel (enhetsstat referens):	
Hybrid union	.000 (.051)
Federal stat	-.101* (.045)
Bakomliggande förklaringsvariabler:	
Etnisk splittring	.034 (.079)
Religiös splittring	-.154* (.069)
Inbördeskrig	.014 (.008)
Mellanliggande förklaringsvariabler	
Nationell identitet	.037*** (.004)
Nationell stolthet	.083*** (.003)
Förtroende för försvaret	.060*** (.003)
Förtroende för rättssystemet	-.012*** (.003)
Förtroende för regeringen	.014*** (.003)
Kompletterande förklaringsvariabler:	
Utbildningsnivå	-.002* (.001)
Hushållets inkomst	.000 (.001)
Ålder	-.001*** (.000)
Politisk ideologi	.008*** (.001)
Demokratiindex	-.013 (.009)
BNP/capita	.000 (.000)
Förlorare i andra världskriget	-.281*** (.063)
Intercept	.482*** (.087)
Varians individnivå	.162*** (.001)
Varians landnivå	.006*** (.001)
-2 Log Likelihood	31950,5

Kommentarer: N=31268 samt 37 länder. *p<.05, **p<.01, ***p<.001. För kodning och frågeställningar se tabell 3 alternativt bilaga 1. **Källor:** WVS 2005, QoG TS 2005, COW.

Som kan utläsas i tabell 4 är effekten av institutionell design signifikant om man jämför mellan gruppen av länder som klassats som enhetsstater och federala stater, effekten mellan dessa länder är något större än när IAEP variabeln används samtidigt som signifikansen är något sämre (p=.031). För hybridunioner (vilka utgör en mellanliggande klassificering avseende decentralisering mellan federala och enhetsstater) är dock effekten inte signifikant.

Tabell 5: Flernivå multivariat regressionsanalys, beroende variabel försvarsvilja (0=nej, 1=ja), standardfel inom parantes, fasta effekter med varierande intercept, ostandardiserade regressionskoefficienter, institutionell design baserat på ekonomiskt självbestämmande subnationella (delstater/regioner) enheter.

Variabel	
Huvudvariabel (enhetsstat referens):	
Federal stat	-.127* (.047)
Bakomliggande förklaringsvariabler:	
Etnisk splittring	.052 (.080)
Religiös splittring	-.146* (.065)
Inbördeskrig	.006 (.007)
Mellanliggande förklaringsvariabler	
Nationell identitet	.037*** (.004)
Nationell stolthet	.083*** (.004)
Förtroende för försvaret	.060*** (.003)
Förtroende för rättssystemet	-.012*** (.003)
Förtroende för regeringen	.014*** (.003)
Kompletterande förklaringsvariabler:	
Utbildningsnivå	-.002* (.001)
Hushållets inkomst	.000 (.001)
Ålder	-.001*** (.000)
Politisk ideologi	.008*** (.001)
Demokratiindex	-.015 (.008)
BNP/capita	.000* (.000)
Förlorare i andra världskriget	-.282*** (.053)
Intercept	.478*** (.082)
Varians individnivå	.162*** (.001)
Varians landnivå	.006*** (.001)
-2 Log Likelihood	31950,5

Kommentarer: N=31268 samt 37 länder. *p<.05, **p<.01, ***p<.001. För kodning och frågeställningar se tabell 3 alternativt bilaga 1. **Källor:** WVS 2005, QoG TS 2005, COW.

I tabell 5 har en variabel från QoG-datamängden används vilken speglar om landet har subnationella enheter som är ekonomiskt oberoende, denna operationalisering är således smalare än för de övriga två variablerna. Även med denna variabel är resultatet att institutionell design har en signifikant effekt (p=.010) på försvarsviljan och den beräknade effekten är större med denna variabel relativt de andra två.

Då signifikanta resultat, vilka går i samma riktning som i huvudanalysen, erhålls med samtliga tre variabler kan resultatet i analysen anses som robust i varje fall utifrån dessa tre varianter att klassificera länder på.

I avsnittet där den statistiska metoden motiveras förs en argumentation för att motivera att analysen genomförs med en linjär modell trots att den beroende variabeln är en dikotomi. SPSS medger ej att logistiska flernivåregressioner genomförs (funktionen finns ej i version 22, den nu senast tillgängliga, eller tidigare versioner) dock finns en funktionen öGeneralized Linear Mixed Modelsö (GENLINMIXED) där robusta beräkningar av binära beroende variabler kan genomföras även om regressionsberäkningarnas grundantaganden inte uppfylls (vilket är fallet när respondenterna är klustrade i länder). Vid en beräkning med GENLINMIXED erhålls en signifikant (p<.001) effekt av institutionell design på försvarsviljan där att gå från federal till enhetsstat ökar försvarsviljan. Därmed är sannolikt resultatet med den linjära beräkningsmodellen som använts i uppsatsens analys även robust relativt om beräkningen skett med logistisk beräkningsmodell.